

"הלקוח אינו חייב להיות צדיק יותר מהאפיפיור"

בית המשפט קבע כי לקוחות בנק המזרחי שלחשבונום הוזרמו כספים כחלק מהמעילה של "רובין הוד המודרני" - לא חייבים להשיבם

09:05 20.10.2004 מאת: אמיר הלמר

פסק דין של השופטת נועה גרוסמן מבית משפט השלום בתל אביב קבע לפני כמה ימים כי לקוח בנק המזרחי שהבנק טען כי הועברו לחשבונו כספים כחלק ממעילה של פקיד הבנק - אינו חייב בהשבתם; זאת, כל עוד ביקש הלקוח מפקיד הבנק לבדוק את הנעשה בחשבון, והסתמך על אישור הפקיד. המדובר בפרשה הנוגעת לפקיד הבנק, דוד רוט, שכונה בעבר "רובין הוד המודרני" לאחר שנחשד כי ב-99'-91' העביר כספים מעשרה חשבונות של לקוחות אמידים בבנק לכ-250 חשבונות אחרים. כתב אישום נגד רוט הוגש לפני כשבועיים.

פסק הדין ניתן לגבי לקוח הבנק, מאיר קידר, שלטענת הבנק קיבל מרוט במשך השנים כ-181 אלף דולר שאינם שלו. לאחר שהתגלה הדבר, ביקש ממנו הבנק להשיב את הכספים, אך קידר תבע את הבנק בטענה שהכספים שלו.

בתביעה שהגיש טען קידר - באמצעות עו"ד ישי גלעדי - כי הבנק מנסה לייחס את פעולותיו של רוט גם לכספי חשבון, על אף שהמעילה לא כללה את חשבון. כטענה חלופית, טען קידר כי לא ניתן לתבוע ממנו כיום את הכספים, משום שעשה בהם שימוש רק לאחר שטרם לברר מול רוט את מצב חשבון, ורוט אישר לו כי הכספים שלו. בדיקת החשבונות בוצעה עבור קידר באמצעות מנכ"ל חברת **מ.א.**

בקרר וניהול, דוד אברון - חברה המתמחה בבדיקת חשבונות בנקים.

מנגד טען הבנק בתביעה שכנגד - שהגיש באמצעות עו"ד אהוד ארצי - כי הכספים שהופקדו בחשבון של קידר אינם שלו. לטענתו, קידר ידע או לפחות צריך היה לדעת כי ההפקדות אינן פרי השקעות נבונות, אלא פרי מעשים בלתי כשרים.

בפסק דינה קבעה השופטת גרוסמן כי אינה מאמינה שקידר הוא "שוטה אשר מטבעות הזהב הומטרו על ראשו מלמעלה והוא לא הבין ולא ידע דבר". גרוסמן קובעת כי קידר היה אמור להבין - וייתכן שאפילו ידע בבירור - כי הכספים אינם פרי פעילות בנקאית כשרה.

ואולם, גרוסמן קבעה כי לקוח הבנק הזוכה בסכומים עצומים אינו נדרש להעמיק ולחקור בנסיבות קבלתם: כל שעליו לעשות הוא לפנות לפקיד המטפל בו, ולבדוק את הנעשה בחשבון; הלקוח רשאי להסתמך על תשובת הפקיד.

"מר קידר אינו חייב להיות צדיק יותר מאפיפיור וללכת לחפש לעצמו בעיות. כאשר קידר כלקוח פונה לפקיד הבנק ומברר עימו פשר היתרות שצמחו לפתע ואותו פקיד - שלוח הבנק לכל דבר ועניין - מרגיעו במילים שהכל בסדר, ואף מוסר לידיו אסמכתאות בדמות דפי יתרות חיוביות - די בכך להוציא את מר קידר הלקוח ידי חובה". לדעת גרוסמן, הלקוח רשאי בהחלט לטעון במקרה כזה להסתמכות. גרוסמן הטילה את האחריות על הבנק: לדבריה, היה עליו לבדוק את עצמו, ומנגנוני הביקורת הפנימית שלו נוצרו כדי למנוע תקלות מסוג זה. בנוסף, ביקרה השופטת את פקידי הבנק שהעידו לפניו וסירבו

לחשוף את דו"ח הביקורת הפנימית שנערך לגבי המעילה, ו"לא זכרו" מה היו ההסדרים שנעשו עם 250 הלקוחות האחרים שכספים הגיעו לחשבונם. "250 לקוחות היו מעורבים בפרשה ואיש מפקידי הבנק שהובאו על ידו להעיד בתיק זה לא ידעו את שמם ואת תוצאות עניינם? - אתמה".
הבנק חוייב בהוצאות משפט של 20 אלף שקל.